

ΔΥΟ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ

Murray Schisgal: «Ὁ Τίγρις»
Peter Shaffer: «Μαύρη Κωμωδία»

(Θέατρον Ἑλσας Βεργή)

Ἡ αὐλαία προσθές στὸ θέατρο τῆς κ. Ἑλσας Βεργή ἀνοίξε μὲ τὸν «Τίγριν», τὸ μονόπρακτο τοῦ Μάουρις Σίσγκαλ, ἐνὸς νέου Ἀμερικανοεβραίου, ὁ ὁποῖος, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὸ δείγμα γραφῆς ποὺ μᾶς ἐδόθη, προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὸ χαριάνι τοῦ ὀργισμένου θεάτρου μὲ τὸ παλαιότατο παραδοσιακὸ, ποὺ σχεδὸν ἐγγίζει τὴν κουραστικὴν ἀφέλεια τῶν πολυμεταχειρισμένων σκηνηζῶν effets. Ὁ τίγρις ποὺ γίνεται ἀρνάκι στὴν ποδιά τοῦ θύματός του, καὶ τὸ πανικόβλητο θῆμα ποὺ γοητεύεται καὶ παίζει μέσα στὰ νύχια τοῦ αἰλουροειδοῦς γιὰ νὰ ἐνδώσῃ στὸ τέλος μὲ φιλόανθρωπη προθυμία, ἀνήκει στὴν κατηγορία τῶν μελοδραματικῶν ἐκείνων πρωτεχνιμάτων τῆς προπροτοπολεμικῆς σκηνῆς ποὺ ὅταν ἐπιχειροῦνται ἀπὸ νεότερους συγγραφεῖς δίνουν τὴν ἐντύπωση κατεψυγμένων ἐδεσμάτων μὲ ἀπατηλὴ νοσπότητα. Ἡ γραφὴ προσπαθεῖ νὰ φανῇ νέα ἀλλ' ἂν ἐξαιρέσῃ κανεὶς τὴ θανασιότητα ποὺ εἶναι τὸ σῆμα κατατεθὲν τοῦ μοντέρνου θεάτρου, ἡ ὅλη δομὴ παραμένει ἀμετακλήτως παλαιὰ καὶ φυσικὰ ἐλάχιστα ἐνδιαφέρουσα, παρὰ τὶς φροῦδικές, ἀμερικανικοῦ τύπου, νύξεις παιδικῶν ψυχικῶν τραυματισμῶν ποὺ ἔχουν καταστήσει ἡ ἀπαραίτητη σάλτσα τῆς δραματικῆς μαγειρικῆς.

Ἡ Κα Ἑλσα Βεργή ἠγωνίσθη νὰ δώσῃ κάποιαν ἐπόστιαση στὴν ἀναιμωτότατη ἐκείνη Γγλόρια ποὺ θὰ δαμάσῃ τελικὰ τὸ φονακλάδικο ἀρσενικὸ θηρίο — ἀλλὰ τὸ θηρίο δὲν ἀξίζει δυστυχῶς σπουδαῖα πράγματα. Ὁ Μπέν εἶναι θυμωμένος μὲ ὅλους καὶ μὲ ὅλα, ἀλλὰ ὁ θεατὴς θὰ πιστέψῃ στὸ τέλος πὺς ἡ αἰτία τοῦ τόσο θυμοῦ εἶναι ἀπλῶς τ' ὅτι ὁ τίγρις δὲν κατόρθωσε νὰ μάθῃ... γαλλικά! Ἡ ἐφημιὰ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ἀπροσάριστο, ὁ ψυχικὸς ἀποκλεισμός, ἡ περιπλάνησις ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη, ὁ ἀπελπισμός, ἡ μανία τοῦ αὐτοδικοῦ καὶ ἡ τυφλὴ δίψα γιὰ μιά, τὴν ὁποιαδήποτε, ἱκανοποίησιν ποὺ θὰ εἶχε τὸν χαρακτῆρα ἐκδικήσεως, εἶναι θέματα ποὺ ὁ θεατὴς διασθάνεται ὅτι ὁ συγγραφεὺς τὰ σὺλλογίζει, ἀλλὰ δὲν ξέρεי πὺς νὰ τὰ θίξῃ, ἢ, ὅταν τὰ θίγῃ, διαλαλεῖ ἀπλῶς τὴν ἀφελὴ ἀδεξιότητα. Κ' εἶται ὁ ἠθοποιὸς ποὺ ἠρμήνευε τὸν Μπέν (Ν. Βασταρδῆς) ἦταν ἐποχρεωμένος νὰ ἀκροβατεῖ ἐπάνω σὲ μίαν ἀμφίβολη ἐφαπτομένη.

★

Τὸ δεύτερο μονόπρακτο —μεγάλονονόπρακτο— ἡ «Μαύρη Κωμωδία», τοῦ Πήτερ Σάφφερ, εἶναι ἀναντιρρήτως πανέξυπνο, μὲ διασκεδαστικὴ πρωτοτυπία, μὲ πλούσια εἰρήματα καὶ μὲ πολλὰς φινέτσες, παρ' ὅλα δὲ τὰ συνεχῆ δάνεια ἀπὸ τὴ γάρσα κατορθώνει νὰ διατηρεῖται σὲ γραμμὴ ποὺ ἐνθυμίζει τὴν ἀνεπιτήδευτη εὐθυβολία τῶν κλασσικῶν τοῦ εἶδους. Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ὑποτιμῆσω τὴν προσπάθεια τῶν νέων ἠθοποιῶν ποὺ ἠρμήνευσαν τοὺς ρόλους τῆς κωμωδίας —μερικοὶ μάλιστα μὲ ἀξιόλογὴν ἐπίδοσιν— ἀλλὰ σκέπτομαι πὺς ἡ κωμωδία αὐτὴ, μ' ἐμπειρότερος ἀνθρώπους τῆς σκηνῆς, θὰ εἶχε ἐξασφαλισμένη τὴ μακροβιότητα καὶ στὸ δικό μας θέατρο. Θ' ἀφήσω στὸν θεατὴ ἀκέραιη τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ συγγραφικοῦ εἰρήματος τῆς ἀνατροπῆς τῶν φωτιστικῶν καταστάσεων, ἀφοῦ σ' αὐτό, ἄλλωστε, στηρίζεται καὶ ὁλόκληρη ἡ σκηνηκὴ σκαλωσιά, καὶ θὰ περιορισθῶ νὰ σημειώσω τὸ χαριτωμένον κωμικὸ παίξιμον τῆς Ανίδος Κατερίνας Χέλμ, πρῶτον παρασηρθῇ ἀπὸ τὴ bouffonnerie, τὸ μπερὸ τῆς Ανίδος Μαριάννας Κουράκου, ἐπηρεασμένο κάπως ἀπὸ κακὰς κινηματογραφικὰς συνήθειες καὶ εὐκολίας, τὴν ἐντονα χαρακτηρισμένη ἐρμηνεύια τῶν κ.κ. Γιάννη Κανδήλα καὶ Κροιάκου Λαζαρίδη, τὴ συμπαθὴ ἀλλὰ δυστυχῶς ἔξω ἀπὸ τὸ κλίμα τῆς κωμωδίας προσπάθεια τοῦ κ. Φ. Γεωργίτη καὶ τὴ χρῆσιν συμβολῆ τοῦ κ. Φ. Ταξιάρχη καὶ τῆς Κας Λουίζας Ποδοματᾶ.

Ἡ ὀλίγον τι ἱπποδραμακὴ σκηνοθεσία ἀνήκει στὸν κ. Γ. Ἐμμερζᾶ καὶ οἱ σκηνογραφίαι στὸν κ. Στ. Ὁρφανίδη.